

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

SZEKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE, AZ ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egészévre 8 K. Félévre 4 K. Negyed-
évre 2 K. Külföldre egész évre 12 korona. Papok, tanítók,
gazdasági egyleti tagok és közs. előjáróknak egész évre 6 K.
a tanító-egylet tagjainak, közs. és körjegyzőknek 5 K. — Egy
példány ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □ cm. kint 6 fillér,
többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint
egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **BETEGH PÁL** könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adódnak.

Új év kezdetén.

Az esztendőket temetői sincsenek be-
telve, mint az emberekéi és állatokéi. Sem
kezdetét sem végét nem lehet tudni egyik-
nek is. Születnek és meghalnak. érkezők és
távoznak a megszabott törvények szerint.

Az idő most enyhe, majd fagyos, most
égető, majd türbetű. Az emberi élet folyá-
sának hű képe. Mindkét félgömbön kijut
az állati és növény világnak a jó mellett
a sanyaruból is. A magas polczokon ép-
pen úgy tudják és érzik ezt, mint a kuny-
hókban. Mindenütt ismeretes a jaj és a ka-
czaj, a könny és az öröm, virágzás és her-
vadás, születés és halál. Okos ember előtt
erről nem is szükség sokat és hosszasan
beszélni. Mindenki tudja csak, a következ-
telést nem akarják levonni önmagukra és
viselkedésükre nézve felette sokan.

Az államok, sőt a nemzetek élete sem
tart örökké. Egyik születte, a másik eltűnt.
Ezt mutatja a múlt. Az erős fajok megál-
lottak, míg az erkölcstelenség és satnyaság
dögvésze nem ütött beléjük. De akkor men-
niök kellett, mert sem a természeti sem

az eskölcsi világrend nem tűr rothadásnak
indult életet. Újat állít elő a rothadásból.
Új nép és nemzet jó a magát leélt és gon-
datlanul kóhasznált helyébe. Ez gondolko-
zóba kell, hogy ejtsen minket, mert ezer
vagy több éveseknek tartjuk ugyan magun-
kal, de voltaképp 50 vagy 35 évesek va-
gyunk. Ez a kor nagyon kevés egy nem-
zeti életben. Olyan ifjú kor, melyben a ra-
gályok iránt legnagyobb a fogékonyság,
következőleg lehet tartani az e pusztulás
veszedelmétől.

Az ifjú gazdák nagy része az örök-
ségbe kapott vagyonnal könnyelműen bá-
nik. Akkor veszik észre többnyire magukat,
mikor a tönk szelére jutottak. A népeknél
és nemzeteknél is sok a példa erre.

Az erkölcsi világrend törvényei a ter-
mészeti vagy anyagi világrend törvényei
felett állanak. Így hiszik és tanítják ezt a
keresztény és nem keresztény népek ösz-
szes nagy gondolkozói emlékezetet megha-
ladó idők óta. Ez van beírva személyválo-
gató nélkül minden ember lelkiismeretébe
s éppen azért nem is magunkon kívül kell
ezeket keresnünk, mert bennünk vannak.

Óriási törvénykönyv tehat a lelkiismeret,
még pedig oly szépen, oly világosan, köny-
nyedén és érthetően írva, hogy még a
gyermek is érti — még az iskolába mene-
tel előtt is. Látszik, hogy ezt nem emberek
írták, hanem maga az Isten.

Kár, hogy a felnőttek nem akarják
ezeket a törvényeket tudni s magukat azok-
hoz alkalmazni. s még nagyobb kár, hogy
akár az ifjú, akár az elvénült népek egyen-
ként és összeségükben figyelmen kívül
hagyják ezeket.

Az erkölcsi világrend törvényeinek a
félre tétele hamarabb és kényelmesebb-
bül megboszulja magát, mint az anyagi vi-
lágrend törvényeié, mind az egyesek, mind
nemzetek életében. Ezt bizonyítja a multak
története is az egyesek életében. Ezt bi-
zonyítja a multak története és az egyesek
életében a mindennapi tapasztalás. Az el-
tűnt népek és nemzetek nem az anyagi,
hanem az erkölcsi világrend törvényei tip-
rása miatt haltak meg. Temetőik felett ezt
fütyüli a szél s fejfájukra ezt írta fel a
történet Nemtője minden népek és nemze-
tek figyelmeztetése céljából. Ez nem tréfás
beszéd.

A „SZEKELY-UDVARHELY” TÁRGYÁJA.

Mi a család? *

(A „Székely-Udvarhely” eredeti tárgyaja.)
Írta: Fülöp Sz. Lajos.

Mi a család? Egy kis fészek.
Közelében felve lépek,
Hogy ne bántsam a nyugalmat,
Melynél a sors szebbet nem ad.

Mi a család? Egy szép mező,
Az apróság benne megnő.
Áldott kertész: apa, anya —
S felépül a legszebb tanya.

Mi a család? Árnyas fának
Édes enyhe — a madárnak.
Hol megpihen fáradt szárnya
Nap hevéitől véd az árnya.

Mi a család? Egy kis világ,
Benn fény, mosoly és virág.
Ha egy kis gond ront is neki,
A szeretet eltemeti.

Mi a család? Csillag fénye,
Mit az Isten küld az égbe,
Reményt hintő ragyogással,
Kibékíteni a világgal...

Mi a család? Nem is kérdelem!
Itt vagyok a közepében...
Érzem, csak egy boldogság van,
Ami fakad a családban.

* Műtatvány szerzőnek Otthon című most megje-
lent kötetéből. Szerk.

Hogy fizet a magyar ember?

(Jelenet a szabadságharcból.)

Eszmék, ideálok nélkül nagyot szépet alkotni
nem lehet.

Nemzetünk történetében az 1848—49-iki
szabadságharc fényesen igazolja az eszménység
varázshatalmát. Ez emelte fel, ez hordozta meg a
szabadság zászlóját, mely magával ragadta a lel-
kes székely népet is.

Bem az osztrolenkai hős, tartotta kezében
ezt a zászlót. Nem csoda, ha nyomában lelkesed-
és támadt, legendákba illő hősök születtek.

Bem hamar felismerte a székely virtust. Ér-
tékesítette is. Közte és a székelyek között a lélek-
nek valami csodálatos szálat szövődtek, melyek az
apa és gyermek viszonyát hozták létre. Így lett
aztán Bem a székelyek „Apó”-ja, ezek pedig az
ő „gyermekai”.

Nagy volt Bem apó öröme, mikor a piskii
hidnál nyert fényes győzelem után a székelység
ujabb segédsapatai megérkeztek. Ezek nélkül tán
nem is vonulhatott volna Nagy-Szeben bevé-
telére.

Mielőtt azonban erre került volna a sor,
Bem az Urbán seregét a borgói szoroson át Bu-
kovinába szorította. A székely fiúk derekasan meg-
feleltek a székely fiúk várakozásának.

Bem több apró csatározás után Segesvárra
vonult és itt sáncokat hányatott. Ide csalta ki
Szebenből Puchner. Mikor aztán Puchner Seges-
váron Bemét „szamarazta”, ő már Nagy-Szeben
alatt táborozott.

A várost négyezernyi orosz és császári sor-
katoná őrízte. A székely fiúk — bár ujoneczok
voltak — szuronyal verték ki sánczaikból a hi-
res kozákokat. Erre a császáriak Gyulafehérvár
felé vonultak, az oroszok pedig a vöröstoronyi
szoroson át menekültek ki az országból.

A város lakói megszeppenek. Érezni kezd-
ték bűnös voltukat. Hiszen annak a fának tördel-
ték ágait, melynek árnyékában századokon át sze-
rető otthon, édes enyhet találtak...

Most jött a visszafizetés ideje. Bem honvédei
bevonulnak a városba. A parancsnok a csapato-
kat felállítja a piacon.

Bem próbára akarja tenni katonáit s paran-
csot ad ki.

— Mostantól kezdve két óra hosszat ki-ki
szabadon dushálhat a nagyszebeniek vagyonában.
de figyelmeztetlek arra is, hogy ez az eljárás bár
jogos, mégsem volna nemes cselekedet és sok
ártatlan embert sújtana. Gondolatok otthon levő
családokra, midőn most védtelen nőkre és gyer-
mekekre törtek rá az ajtót... Aki szákmányolni
akar, az menjen. Oszolj!...

Megperdült a dob. Az egész honvédsereg —
együtt maradt.

A fáradt és nélkülözésektől eleségyezett hon-
védek fátya-éhezve ott állottak két óra hosszat.

Mikor aztán a kiszabott két óra leélt, a
parancsnok kivont karddal a csapatok elé állott:

— Vigyázz! Lelelt a szákmányolásra kitűzött
idő. Derék fiúk vagytok! mondá.

A dob ismét megperdült s a hazát elhelve,
széledtek.

Igy fizet a magyar ember!

Jó lesz az új évben erről gondolkodni kicsinyeknek és nagyoknak, elsőeknek és utolsóknak, hatalmasoknak és gyengéknek. Egy erkölcsileg nagy nemzet akkor is nagy marad, ha anyagilag kicsiny s egy erkölcsileg nagy nemzet akkor is tiszteletet parancsoló nagy és boldog, ha anyagilag nem versenyez a világvezető népekkel és államokkal. Erre korunkban eléggé élő példa,

hogy mást ne említsünk, Dania. Régi nép s mégis életre való becsületes fiatal egészében és egyes tagjaiban, de az erkölcsök által.

Fájdalom, nálunk felette sok a baj és a seb az erkölcsi oldalon s ezért nem bírnak a másnemű idegen akadályok között is úgy és oda hatolni, a mint erkölcsi építéssel tehetnők.

Régi dicsőségünk fényes felhője szétszórt darabokban látszik a múlt romjai között és felett. Az azok szemlélésében való elmélyedés helyett nézzünk a jövőbe s azt vizsgáljuk, hogy ott mi vár ránk. S ha ezt megtettük, akkor lehetetlen a mindennemű egyéni és nemzeti erkölcsök ezerféle tüneményből s illatos rózsabokrokból álló szent berkeibe be nem vonulnunk egyenként és együttesen, a hol nemzetünk életének erősítő isteni forrásai buzognak s gyöngyöző cseppjeikben az isteni nap fénysugarai vidám táncot járnak! Re ezekben a berkekben valamennyien, nemzetségestől! Senki ki ne maradjon!

Ez a mi újévi kívánságunk! Kik mennek elől, hogy kövesse az egész nép?!!! Ez lesz aztán az igazi felvonulás!... fényes vezérlet alatti dicső sereg... nagyobb jelentőségű minden más felvonulással szemben!

Új törvény a tagosításról. Régi panasz az ország gazdáközönységének, hogy a tagosítás a gazdálkodás javítása helyett nálunk a gazdasági romlásnak, a viszálykodásnak és évekig tartó pertekedésnek az okozója. Pedig hát ezzel a törvénnyel a magántulajdon feletti akarták a szabad rendelkezést biztosítani. A vármegyék részletesen felsorolták a panaszokat és ramutatták a tapasztalatok alapján szerzett bajokra is s ezek között a legtöbb mindig a hosszadalmasság és az eredménytelenség arányban nem álló költségesség volt a legnagyobb. És ok volt és van a panaszok között, hogy a tagosítás után az állattenyésztés kisebb tért nyer s ez a baj az arányossággal is összefügg, mert arányosítás után rendszeren feloszlik a köztehető s a szegény embernek nem tarthat marhát. A panaszok felhalmozódása már ezt a dolgot annyira elérte, hogy új törvénnyel seggitenek a bajokon. A földművelés- és igazságügy-miniszter már meg is kezdte az előmunkálatakat és felhívták a vármegyéket gazdasági egyesületeket, hogy szerzett tapasztalataik alapján mondják el, mi a kívánságuk? Reméljük, úgy a vármegyék, mint a gazdasági egyesületek a föld népeinek érdekeit ezúttal figyelmesebben vizsgálják meg, mint ahogy az első törvény tárgyalása előtt vizsgálták.

Világnapló

január 2.

Szemben a német vámtarifa javaslattal a magyar és osztrák kormány közegei szívesen munkálkodnak az autonóm vámtarifán 1200—1400

vámtétel állapítandó meg. Tekintve, hogy ezen autonóm vámtarifa a magyar mezőgazdák érdekeit is érzékenyen érinti, az Országos magyar gazdasági egyesület felhívást intézett az országos képviselőkhez a célból, miszerint az egyesületbe lépjenek be, hogy így az egyesület által a mezőgazdák érdekében megindítandó mozgalom az országgyűlésen is támogatást nyerjen. — A középiskolai és a kereskedelmi iskolai tanárok országos gyűlést tartottak december hó 23-án Budapesten. A középiskolai tanárok ülését Hofer Károly főigazgató vezette, míg a kereskedelmi iskolai tanárok ülését Névay László elnökölt. Míg előbbiek némely iskolai ügyeken kívül a fizetés rendezése felett tanácskoztak, addig utóbbiak a felső kereskedelmi iskola szervezetének reformálásáról tárgyaltak. — Nemsokára megint a képviselők sorában lesz Tisza Kálmán, mert a megüritt abrudbányai kerületben a szabadelvűpárti választók egyhangulag elhatározták, hogy a mandatumot Tisza Kálmánnak ajánlják fel, megválasztása pedig biztosra vehető. — A pozsonyi közművelődési egyesület december hó 30-án tartott közgyűlésén a megüritt elnöki állásra egyhangú lelkesedéssel Apponyi Albert grófot választották meg. Az ülést társas ebéd követte, a hol az ünnepeltetés központja természetesen Apponyi Albert gróf illusztris egyénisége volt. — Közéletünk négy kitűnőségét az a kitüntetés érte, hogy a király főrendeknek kinevezte. A kinevezettek mindenike nevezetes állást foglal el a maga munkakörében. A négy új főrend Semsey Andor a híres tudós; Czorda Bodog a kir. kuria volt másodelnöke; Kronfeld Zsigmond a Magyar Általános Hitelbank elnök-igazgatója; Müller Kálmán hírneves orvos tanár.

December hó 24-én nyílt meg az ötödik sionista-kongresszus Bazelen. A kongresszusra 278 delegatus és százakra menő vendégek érkeztek a világ minden részéről. Képviselve volt Magyarország is Oesterreicher Béla dr ügyvéd és tiszteletbeli megyei főügyész, valamint Reichenthal N. igazgató-tanító által, előbbi mint a pozsonyi, utóbbi a nagytapolcsányi sionisták küldöttei. — Az idei karácsony estéje véresen köszöntött be Dél-Afrikában a harezoló angolokra, mert karácsony estéjén újabb fényes győzelmet aratott De Wett bur táborok Spens angol generalis hadoszlopával szemben. A tűzben volt négy angol század közül kettő teljesen megsemmisült, a harmadik pedig nagy veszteséget szenvedett. — Mint annak idején Franciaország és Törökország között felmerült konfliktus miatt, Németország is összeküldömbözött Venezuelával, mert ezen ország kormányva nem akarja a német hitelezőknek járó negyven millió márkát visszafizetni. Több Venezuelai vám állomás megszállásával akarja Németország Venezuelát kényszeríteni, hogy kötelezettségének eleget tegyen.

Tanügy.

Vármegyénk áll. tanítóinak Székely-Keresztúron tartott értekezletéről.

A székely-keresztúri áll. iskola tanítótestületének megbízásából Szász Béla ig. tanító értekezletre hívta össze vármegyénk áll. tanítóit Székely-Keresztúrra. Az értekezletnek legfőbb tárgya volt: Mit tehetne vármegyénk áll. tanítóisége a tervbe vett fizetésrendezésünk érdekében.

Az értekezleten számos tanítótestület képviseltette magát s mint vendég jelen volt Katona Sándor sz.-keresztúri unitárius tanító és Elekes György csekefalvi községi tanító. A hidegkúti, derzsi, műzshai tanítótestület kimenette elmáradását bejelentvén, hogy az értekezlet minden határozatát magáévá teszi.

Az értekezlet elnökének Szász Bélát, jegyzőnek Viola Miklóst választotta meg, kik tisztjuket el is fogadták.

Elnök röviden felfejti, hogy a sz.-keresztúri áll. isk. tanítótestületét mi indította ezen értekezlet összehívására, u. i. az áll. tanítók fizetési rangsorozatba osztása 1902. év január 1-re a legbizonyosabb ígéret szerint tervbe volt véve, de közbe jött az áll. tisztviselők mozgalma, a mi a helyzetet megváltoztatta. A mi biztos reménységünk az áll. tisztviselők mozgalma miatt omlott szét és az áll. tisztviselők még sem tették meg, hogy az áll. tanítókat beveggyék a maguk mozgalmába, hanem az áll. tanítók igazságos és jogos kérését csak pártfogólag terjesztették fel a maguké mellett. A minisztertanács azonban úgy határozta, hogy a mi fizetés, rendezésünk a tisztviselők fizetésrendezésével együtt nyerjen megoldást, minél fogva közelebb törvényjavaslat kerül a törvényhozás elé.

A minisztertanácsnak ezen elhatározása mindnyájunk szívében a leghálásabb köszönetet ébreszti és mégis, hogy fellépünk, ez nem a minisztertanács iránti bizalmatlanságból foly, hanem mert azt tapasztaltuk, hogy a legbiztosabb reménységünk is hajótörést szenved. Aggódo lelünk felteszi azt a kérdést: Vajon a törvényjavaslat-tárgyalásoknál munkánk és állásunknak megfelelő díjazásban fogunk-e részesülni, vagy mellőztetni fogunk, mint minden időben.

A leghálásabb bizodalunk közoktatásügyi miniszterünkben van, hiszen látjuk, hogy az ő jóakaratu támogatása vitte ide a sorsunkat, hogy azonban fizetésrendezésünk hozzánk méltólag keresztül mehessen, nekünk is tennünk kell valamit.

Ezek után elnök a sz.-keresztúri áll. iskola indítványát az értekezlet elé terjeszti. Ez pedig abban áll, hogy az értekezlet kérje fel vármegyénk minden országgyűlési képviselőjét, valamint az Áll. Tanítók Országos Egyesületét, továbbá a Tanítók Országos Bizottságát, működjenek közre, hogy a fizetésrendezésről szóló törvényjavaslat tárgyalása alkalmával az áll. tanítók munkájuknak és állásuknak megfelelő, tisztességes díjazásban részesíttessenek. Az értekezlet elfogadja az indítványt és kibővíti azzal, hogy az országgyűlési képviselőház is kéressék fel erre. A kérések megbeszélésével elnök, jegyző, Balogh Róza és Péter János bizattak meg.

Elnök azután jelenti, hogy az áll. tisztviselők kongresszusára kiküldött 2 képviselőnk uti költsége még nem folyt be egyletünk minden áll. tanítójától, pedig a Székely-Udvarhelyen folyó év szept. 19-én tartott értekezlet, valamint a parajdi nagy gyűlés alkalmával az áll. tanítók kész örömmel elhatározták, hogy az 1 tagra eső 1 kor. 10 fillért szívesen megfizeti. Elnök, mint ebben az ügyben a pénztárossággal megbízott tag, hiába tett minden kísérletet, mégis Tanítóegyletünk 70 áll. tanítójából 15 még nem fizette be.

A rikantuli tanítók közül a 15 áll. tanítóból befizette 3, névszerint Nemes Irma, Tarcsafalvi Albert, Kis Tamás kartársak, kik ugyan nem lettek volna kötelesek erre, de tekintve a nemes ügyet, mely mindnyájunkat közösen érdekel, szívesen áldoztak érte.

Azonban Tanító-Egyletünkhöz tartozó áll. tanítóinknak becsületbeli kötelességük volna ezen csekély összeget befizetni. Befizették a következők: Kriza Sándorné, Kriza Sándor, Teleki Sámuel, Szegedi Károly, Zsakó János, Veres Mózes, Jakab József, Mircse Dénes, Rozsondai István, Bakó Dániel, Kovács Mihály, Kozma Miklós, Bőjte Béla, Kakucs György, Péter János, Péterné L. Anna, Tari Irén, Belle László, Rákosi Béla, Beke Albert, Száva Mihály, Veres Ferencz, Sándor Lajos, Szalontai Albert, Török Ferencz, Sándor Mariska, György Károly, Benczédi Erzsébet, Fehér Katinika, Kis Jakab, Kis Jakabné, Szász Béla, Deák Ferencz, Szatmári Miklós, Lőrinczi Béla, Balogh Róza, Gombos Róza, Mántó György, Viola Miklós, Bokor Tamás, Nemes Juliska, Gyurgyik Mária, Göncz Jolán, Fazakas Dénes, Rákosi Bálint,

ros György, Simó Lőrincz, László Zsigmond, Veres Lajos.

Értekezlet felkéri azon tagokat, a kik még a rájuk eső összeget nem fizették be, hogy január közepéig szíveskedjenek Szász Béla ig.-tanítóhoz Székely-Kereszturra megküldeni, ellenesetben felhatalmazza nevezett tagtársat, hogy a Székely-Udvarhelyben nevéket tegye közzé s úgy kérje fel őket.

Elnök szívélyes köszönetet mondva az értekezlet tagjainak a megjelenésért s Isten áldását kérve mostani munkálkodásunkra, az értekezletet bezárta.

Itt e helyen közöljük a kiküldött bizottság által szerkesztett egyik kérést, t. i. azt, a mely a vármegyéinkbeli képviselő urakhoz küldetett.

Nagyságos képviselő ur!

Alólirottak, mint az udvarhelymegyei áll. tanítók f. évi decz. 19-én Székely-Kereszturra tartott értekezletének megbízottai, a legmélyebb tisztelettel fordulunk a Nagyságod nemes szívéhez, hogy tarthatatlan anyagi helyzetünk javításán közreműködni kegyeskedjék.

Nem akarjuk Nagyságod előtt ezen alkalommal esetelni az áll. tanítók nagy és fontos munkáját Magyarország felépítésénél; nem akarunk kérkedni azzal, hogy a tanító hazánk boldogításának és nagyságának alapvető munkása, nem akarunk kérkedni ezekkel, hiszen örömmel tapasztaljuk, hogy a közvélemény már ezeket elismeri.

Ámde a szegény tanító, ki a hazának ezt az örökbeeső munkát végzi, dolgozik a kimerülésig, azonban új erőt, csak a jól végzett munka öntudatából merít, mert anyagi ellátásából lehetetlen.

Sohasem panaszkodtunk nagy jajszókkal a mi szegénységünkről, nem akarjuk a világ sajnálkozását magunkra vonni, csak nélkülöztünk, dolgoztunk és reméltünk, mert így parancsolta állásunk és munkánk sikere.

Reméltünk és ime reménységünk a megvalósuláshoz közelget. E reménységünket sokat élesztette nagynevű közoktatásügyi Miniszterünk, ki belátta, hogy a tanító mihamarabb lerokkad terhes munkája és rossz anyagi helyzete miatt, az ő jóakaratu támogatására a minisztertanács elhatározta, hogy az áll. tanítók fizetését az áll. tisztviselők fizetésrendezésével együtt fogja elintézni. Minél fogva törvényjavaslat kerül a törvényhozás elé. Ez újabb remény lelkünknek, de hogy megvalósuljon, szükségünk van a nagyságos képviselő ur kegyes jóindulatú támogatására.

A legmélyebb tisztelettel kérjük tehát Nagyságodat, kegyeskedjék oda hatni, hogy az áll. tisztviselők fizetésének rendezése alkalmával az áll. tanítók is elmaradhatatlanul bevétessenek az áll. tisztviselők fizetési rangsorozatába, hogy munkájuknak és állásuknak megfelelő díjazásban részesüljenek.

Midőn Nagyságod előtt még egyszer megújítjuk tiszteletteljes kérésünket, engedje azon reményben maradnunk, hogy Nagyságodban kegyes, jóindulatú pártfogóra találtunk.

Miután maradtunk

Székely-Kereszturra, 1901. decz. 19-én.

Az udvarhelymegyei áll. tanítók nevében a legmélyebb tisztelettel:

Szász Béla,
elnök.

Viola Miklós,
jegyző.

Ugyanilyen irányu a kérés a többi helyre is, a mely decz. 23-án el is küldetett minden helyre.

Szász Béla.

Egyházi élet.

Fr. Herman Bonifác diaconust, Herman György helybeli festő fiát, Majláth püspök a napokban házi kápolnájában áldozó papnak felszentelte. Az új pap első szent miséjét a helybeli szent Ferencz-rendiek díszes templomában karácson második ünnepén mondotta Jung-Cseke Lajos apát és a helybeli papság részvételével.

Protestáns estély. A következő sorokat vettük: Az 1902. január 12 én tartandó protestáns felolvasó estély sorrendje: Gyülekezeti ének. Szavál Nosz Ilonka k. a. Solót énekel zenekísérettel: Varró Mariska k. a. Felolvas: Ravasz Árpád tanár. Énekel a prot. vegyeskar. Szavál: Bódi Dénes. Gyülekezeti ének. Elnökség.

Különfélék.

Ujévi tisztelegések.

Feltűnően meleg volt az ujévi üdvözlés, mely a vármegyei házakban lefolyt e hó 1-én. A vármegye és város tisztviselői kara teljes számban gyűlt össze s Damokos Andor dr alispánnal élén, ünnepi díszben vonult kishalmágyi Hollaky Arthur főispánunkhoz, hogy őszinte szívből jövő üdvözlését nyilvánítsa a közszeretethen álló főispán és emberbarát előtt. A tisztviselők érzelmeit ezuttal Lázár gróf főjegyző tolmácsolta a következő beszéddel:

„Méltóságos főispán ur!

Udvarhelyvármegye és Udvarhely város tisztviselői kara megjelent Méltóságod előtt, hogy a beállott új év alkalmából legjobb szerencse kívánatait kifejezésre juttatva, egyuttal arra kérje Méltóságodat, hogy ezen alattvalói hódolatteljes jó kívánságot alkalmas módon a legmagasabb trón zsámolyához juttatni kegyeskedjék.

Nem feledkezünk meg ugyanezen alkalommal arról sem, hogy az ország sorsát oly bölesen intéző, magas kormány további működéséhez Isten segédelmét és áldását kérve, tiszteletteljesen üdvözljük s egyuttal Méltóságodat ennek kegyes tolmácsolására is felkérjük.

S ha lelki szemünk messzsi meppihenve szívünkben ezen érzelmeiket keltik fel sajkunkra ezen jó kívánságokat adják — úgy nem mulaszt-hatjuk el, hogy Méltóságodra, ki hozzánk oly közel áll, ki vármegyéinkben a béke apostolaként jelent meg, ki nagy szigorral, de nem kevesebb szeretettel törvényesen — de a legnagyobb méltányossággal kormányoz, mondom nem mulaszt-hatjuk el, hogy a beállott új évben Istennek bő-séges kegyelmét és áldását kérjük.

Kérjük egyuttal a magunk részére is Méltóságodtól azt, hogy eddigi jóindulatát és szeretetét tisztikarunkkal szembe megtartani méltóztassék — melynek ellenébe ígérjük mi, hogy a közjavára legjobb tehetségünkkel mindenkor szolgálatra készen állunk.

Ez fogja minden ténykedésünket irányítani, melynek alapján a legszebb sikert remélve óhaj-tjuk, hogy a Mindenható Méltóságodat családja öröme, vármegyéink javára s az ország díszére sokáig éltesse.”

A lelkes éljenzéssel kísért beszéd után Hol-laky főispán emelkedett hangon, érzésteljesen szólt a tisztviselői karhoz, mondván:

„T. uraim!

Koronás királyunk Ő felsége iránt kifejezett hódolatteljes üdv- és szerencsekívánataikat a be-állott új év alkalmából örömmel fogom illetékes felsőbb helyen tolmácsolni és legfelsőbb helyre juttatni. Ugyisint a magas kormány iránt nyil-vánított tiszteletteljes üdvözlésüket is készséggel fogom a Ministerelnök urnak tudomására hozni.

Hálás érzelmeikkel fogadom és köszönöm az irántam kifejezett jó kívánatokat.

Az elmúlt évben vármegyéink közéletében igen nevezetes esemény volt az általános tiszt-ujítás, melynek előkészítése alkalmával eleinte úgy látszott, mintha felhők tornyosulnának köz-életünk láthatárán. De az az áramlat, mely az egyetértő, békés munkálkodás lehetővé tétele érde-keben közönségünk körében mindinkább tért hódít, ez alkalommal is üdvös hatást gyakorolt s ennek következtében a felhők elvonultak, a láthatár megtisztult s önök zavartalanul érezhették a köz-bizalom jótékony melegét. Örülök, hogy a közön-ség bizalma önöket tisztelte meg, kiknek mun-kásságát, buzgalmát és szorgalmát alkalmas volt 2 és fél éven át megismerni, kipróbálni.

T. uraim! Az önök tevékenységétől, közre-működésétől függ vármegyéink jóléte. A vármegyei közigazgatási tisztikar szervezete nem olyan holt gépezet, melynek erejét a gépkezelő fűtőanyaggal adja meg; hanem egy élő szervezet, mely akkor erős és egészséges, ha minden tagját az a tes-tületi közszellem hatja át, mely ébren tartja, fo-kozza a kötelelességteljesítés vágyát, a közérdek előmozdítására irányuló törekvést és azt az am-bíciót, hogy ezen testület a közönség javára munkálkodjék.

Ápolják ezért jövőre is ezt a közszellemet, hogy méltók legyenek a bizalomra, melylyel a közönség önöket megtisztelte. Szívemből kívánom, adjon a Mindenható Önöknek testi és szellemi erőt és munkakedvet, hogy elvállalt feladatukat sikeresen teljesíthessék.

Megköszönve szíves jó kívánságukat, szívem mélyéből kívánok mindnyájuknak: Boldog új évet!

A helyeslések- és éljenzésekkel többször félbe-szakított beszéd mély hatást keltett a tisztviselői karban, mely innen Damokos dr alispán irodájába sereglett. Itt is Lázár gróf főjegyző mondott igen tartalmas beszédet, mely így hangzik:

„Tisztelt alispán ur!

Kevés változással ismét a régi tisztikar jött új év alkalmából alispán urhoz tisztelegni — s legjobb szerencse kívánatait kifejezni.

Szabadjon azonban kis kitéréssel saját kebl-i ügyeinkkel is foglalkoznom, hisz családias jelleg-ben vagyunk egyuttal alispán ur bizonyára sze-retettel fogadja őszinte megnyilatkozásunkat.

Ez a ma beköszöntő új év — úgy gondo-lom, hogy a közigazgatásban egy új korszak kezdetét jelenti, mert az általános politikai élet mostani csendessége alkalmat ad az ország sorsát irányító törvényhozás és kormányzatnak arra, hogy a béke aegise alatt megoldja mindazon kér-déseket, melyek a közállapotoknak nemcsak elmé-letileg szép képét festik meg, de gyakorlatilag is javulását jelentik.

Ezek között első rendűnek tartom a köz-igazgatás rendezését, mely az autonomia épség-ben tartása mellett is lehetővé teszi azt, hogy pályánkra örömmel s kétségeskedő aggodalom nélkül lépjenek ifjaink, kiknek kezébe egyuttal a nép s vele a haza boldogulásának sorsát nagy részben letéve hiszem, tudom és vallom.

Felesleges felsorolni mindazon élet nyilvá-nulatokat, hol a közigazgatás jelentkezik, mert könnyebb rámutatni arra, hol a közig. igénybe vétele nélkül bontatnak ki a jogélet összekuszált szálai, s ha összehasonlítjuk a teljesített szolgál-atot az érette nyert javadalmazással, — a foly-ton felhangzó s rendszerint alaptalan gáncso-kodást a vékonyan kijutó elismeréssel, ha szá-mításba vesszük a nehéz előlépési viszonyokat s a választási esélyek folytán az állások bizony-talanságát, — akkor méltán tehetem fel a kérdést, vajjon modern államban tűrhető-e továbbra is ezen állapot?

En hiszem, hogy a 12-ik óra ütött már — én bízom a nagyméltóságú Miniszterelnök ur is-mert programjának mielőbbi megvalósulásában s ha felhoztam is az elmondottakat, az nem azt teszi, hogy talán alispán ur ne számíthatna eddigi munkásságunkra és ügybuzgalmunkra — hanem szükségét láttam felhozni azért, mert a mienknél nagyobb javadalmazást élvező állami tisztviselők országos mozgalmából mi csendesen kimaradván — hallgatásunk — igen könnyen azt a hitelt ébreszthetné a távoli szemlélőkben, hogy mi rózsás viszonyok között, meglegedetten élünk.

Tehát ha felhoztam tettem azért is, hogy alispán urnak adandó alkalomra erőt és alapot köcsönözzek ahhoz, hogy a tisztikar érdekében szokott jóindulatával szavát felemelhesse.

És most midőn a további munkássághoz Isten segédelmét és áldását kérném — egy pill-natra megállok Szabó Farkas tisztársunk emlé-kénél — és sirhantjára meggyujtom a visszaom-lekezés kegyeletes világát.

Vajha kik egyuttal indulunk most szép remé-nyekkel egy új cycus kezdetén, — annak vége-zetével a jól teljesített köteleességre is egyuttal és meglegedéssel pillanthatnánk vissza.

Most pedig fogadja alispán ur mindannyi-unknak ígérését, hogy érdekünkben tarusított jóakaró támogatásáért — belénk helyezett s a mult tapasztalataira alapított bizalmáért — mint hű katonák vezérüket — híven, odaadással és szeretettel fogjuk mindenkor követni.

Hogy pedig az elébe szabott feladatokat továbbra is sikeresen megoldhassa — Isten ke-gyclmét és segédelmét kérve — kívánjuk, hogy alispán ur meglegedésben sokáig éljen!”

A helyesléssel fogadott beszéd után Damo-kos Andor dr alispán a következő meleg, szere-tetteljes beszéddel válaszolt:

„Kedves barátaim!

Fogadjátok legőszintébb köszönetemet, hogy a beállott új év alkalmából jókívánságaitokkal felkeresni szívesek voltatok s engedjétek meg, hogy egyuttal legőszintébb örömeimet fejezzem ki a felett is, hogy az új cycus a régi vármegyei tisztikart ugyszólva minden változás nélkül találja egyuttal.

S midőn titeket, mint kipróbált erőket ma-gam előtt látlak, önkéntelenül is azon fel-fel-olulnak előmbé, melyeket az igen tisztelt

kotok jelezni szíves volt s melyeknek megoldása ezen tisztikar vállaira nehezu. Magam is azt akarom, hogy a most kezdetét vett új évvel a vármegyei közigazgatásnak egy új korszaka vegye kezdetét. Magas kormányunk már megindította a reform törvények sorozatát. Részben immár életbe van léptetve a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvény; tárgyalás alatt áll a vármegyei pénztárak államosításáról szóló törvény s előkészítve vannak az általános nagy reformnak alapjai is, melyek keretében a garanciai és szervezeti kérdések részletes megoldást fognak nyerni. Kétségtelennek tartom, hogy a már meglevő törvények életbeléptetésével, valamint a már meghatározott alapokon felépítendő új törvények megalkotásával nem csupán a vármegyei tisztviselői karra nézve jelenleg fennálló, sok tekintetben előnyösnek nem mondható helyzet fog kedvező megoldást nyerni, de éreztetni fogják azok üdvös hatásukat a közigazgatás minden ágazatában, annak egész vonalán.

Igen helyesen mutatott rá a tisztelt főjegyző ur a vármegyei tisztviselők javadalmazásának a feladatokkal és teendőkkel arányban nem álló kedvezőtlen voltára. A vármegyei tisztviselőket az állami tisztviselők által felvetett ez irányú kérdés tárgyalásánál általában a legnagyobb szerénység jellemezte, dacára, hogy helyzetünk azokénál még rosszabb. Ezen szerénység azonban megmozdította és megfogja hozni a maga gyümölcseit. Hiszen mindnyájan ismerjük azon actiót, mely a belügyi kormányzat részéről ez irányban már éveket ezelőtt megindított s csak a most folyó évben is volt alkalmunk tapasztalni azon atyai gondoskodást, melylyel Belügyminiszter ur ó nagyméltósága, ugyiszlva önként jövő elhatározásából, minden speczialis kérésünk nélkül, a javadalmazások egy részét a viszonyok ismerete folytán emelni kegyeskedett. Sőt jelezhetem azt is, — hiszen mostani családias találkozásunk bizalmas jellege ezt megengedi — hogy tudomásom szerint a vármegyei tisztviselők fizetésének rendezése állandó és évek sorára előre fokozatosan tervbe vett gondoskodás tárgyát képezi — s így e tekintetben is bizalommal nézhetünk a jövő elébe.

Működésünk sikeres volta érdekében azonban hangsúlyoznom kell részemről is a testületi szellemnek azon ápolását, melyet szeretett főispánunk most elhangzott beszédében oly szépen kifejtett. Minden alkalommal, midőn hozzátok testületileg szerencsém volt, hangsúlyoztam már s ez alkalommal is ismételnem kell, mert azt szeretném, hogy ugyiszlva mindenkinek vérebe menjen át — hogy együttműködésünk szilárdságát az egymás iránti bizalom adja meg. Arra kérek mindnyájatokat, hogy bennem, ne csupán a hivatali főnököt tekintsetek, kinek éppen azért, mert a vármegye bizalma ezen tisztikar vezetését és az ezzel járó hatalmat a kezébe adta, módjában és szerintem kötelességében is áll tisztviselőtársainak helyesen felfogott érdekeit mérlegelni, jogos törekvésének tért nyitni, de a jóbarátot is, ki esetleg tanácsaival, közbenjárásával mindig és minden ügyekben segítségetekre áll.

Kérve tehát a közös munkában közös támogatásokat s újlag megköszönve szíves megjelenteket úgy nektek, mint családoknak a legboldogabb új évet kívánom.

Lelkes éljenzés kísérte az alispán választását, mely után a tisztelgők szétszózódtak.

Hollaky főispánnál a vármegye és a város tisztviselői karán kívül: a főreáliskola tanári kara Solymossy Lajos dr igazgató vezetésével; a kir. pénzügyigazgatóság Roediger Gyula pénzügyigazgató-helyettes élén; a kir. tanfelügyelőség Balogh István kir. tanfelügyelő vezetése mellett tiszteltgett. Jókívánataikat kifejezték még: Diószeghy Samu az építészeti hivatal részéről, Diemár Károly kir. ügyész, László és Voith dr. kir. trvszki bírák, Weinberger Fanni igazgatónő, Lányi Imre posta- és távirdafőnök és még igen sokan.

— **Az év kezdetén.** A „Székely-Udvarhely“ mai számával nyolczadik évfolyama veszi kezdetét. Új alakban, de régi és erős kitartással megőrzött programjával indul útjára hét éves múlt után a beállott új évben. Bizalommal fordulunk tehát közönségünkhez s kérjük, hogy úgy a maga részéről, mint saját körében jövőre is azzal a bizalommal, szeretettel, áldozat-

készséggel támogassa, pártolja a „Székely-Udvarhely“-et, melyet hét év óta gyakorolt s melylyel igaz, mély hálára kötelezett bennünket. Ha minden olvasónk maga mellé még egy-egy hivat támogatónak megnyer, azzal csakis a közérdeknek tesz szolgálatot, a melyet mi pártatlanul, felekezeti színezet nélkül s lehetőleg még fokozottabb mértékben ohajtunk ezután is szolgálni. Ehhez kérjük előfizetőink és munkatársaink szíves támogatását s az előfizetések mielőbbi beküldését. A „Székely-Udvarhely“ előfizetési ára marad a régi, mely a lap czimoldalán olvasható.

— **Tanfelügyelő változás.** Sándor Mózes kir. tanácsost, vármegyénk veterán tanfelügyelőjét a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter — saját kérésére — nyugdíjazta s az így megüresedett vármegyei tanfelügyelői hivatal vezetésével Balogh István sopronvármegyei kir. s. tanfelügyelőt megbízta. Az új tanfelügyelő állását már elfoglalta és hivatalos működését megkezdte. Midőn érdemekben gazdag, szelíd lelkületű tanfelügyelőnk a magunk és vármegyénk tanítására nevében is bucsut veszünk, őszinte szívvel ohajtjuk, hogy jól kiérdemelt nyugdíját sokáig élvezze és közügyeink vezetésében, irányításában ezután is méltó része legyen. Ugyiszlva kívánjuk az új tanfelügyelőnek is, hogy csakhamar minden irányban közszerepet, elismerés és siker kövesse működését vármegyénk népnevelésügyének előbbre vitelében.

— **Esküvő.** Simonek Gothárd dévai m. kir. erdész december 30-án vezette oltárhoz Novák Karoly birtokos kedves leányát városunkban.

— **Megerősítés.** Az igazságügyi m. kir. miniszter Beszterczey István dr. helybeli kir. törvényszéki aljegyzőt ezen állásában megerősítette.

— **Kinevezések.** Hollaky főispán Szibian György vármegyei iktatót a Nagy Ferencz nyugdíjazásával megüresedett helyre vármegyei irodatisztnak, Ungváry Lajos vármegyei irnokot pedig vármegyei iktatónak nevezte ki.

— **Új utbiztos.** Vármegyénk főispánja Kerekes Istvánt a székelykereszturi járásba utmesternek nevezte ki. Az új utmester az év utolsó napjaiban tette le hivatali esküjét.

— **Altisztek táncestélye.** A helyben állomásozó cs. és kir. 82. gyalogezred 1. zászlóaljának, pótlászlóaljának és a m. kir. csendőrségnek altisztjei által e hó 23-án (csütörtökön) a Budapest-szálló dísztermében rendezendő, műsorral egybekötött zártkörű táncestélyére a meghívók szétküldése már kezdetét vette. A kik netalán tévedésből meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, szíveskedjenek a „Székely-Udvarhely“ kiadóhivatalánál bejelenteni.

— **Székely kongresszus.** Székely kongresszusról beszélnek sűrűn a lapok, a Székely Társaságok, E. K. E. és székely képviselők mozgalmával kapcsolatosan. Meg is állapodtak jórészt már abban, hogy egy kongresszuson tárgyalandók volnának mindama bajok, melyek a székelység megmentése czéljából sürgősek és fontosak, csak az idő, hely és résztvevők kívánásainak és munkakörének összeegyeztetése felől foly vita. Az E. K. E., mely e kérdésben tagadhatatlanul elől jár s legtöbb áldozattal és munkával készíti a kongresszus útját, az anyag rendezése felől tárgyal a szaktestületekkel. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az E. K. E.-hez átiratot intézett, amely az anyag rendezését és általában a kongresszus tárgysorozatát illetőleg fontos adatokat tartalmaz.

— **Halálozások.** Városunk legtöbb középületén gyászlobogó van. Kovács Mór dr tehetséges fiatal ügyvéd, városunk képviselőjének, vármegyénk törvényhatósági bizottságának, valamint több közintézménynek tevékeny tagja, e hó 3-án hirtelen elhalt. Temetése ma d. u. lesz. Haláláról a család következő gyászjelentést adta ki: „Alólirottak mélyen megrendülve a rettenetes csapás felett, szomorú szívvel tudatják, hogy a szerető édes apa, a gondos és jó férj, odaadó testvér, rokon és barát dr. Kovács Mór ügyvéd, f. év január hó 3-án d. u. fél 3 órakor, életének 39-ik évében, rövid, de kínos szenvedés után megszűnt élni. A drága halott hűlt tetemét f. hó 5-én d. u. fél 3 órakor fogjuk a helybeli ev. ref. temetőben az ev. ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyezni. Megmérhetetlen a veszteség s a sajnó sebet csak a viszonzlatás reménye enyhíti. Székely-Udvarhely, 1902. január hó 3-án. Özv. dr. Kovács Mórné, szül. Szabó Perzsi, neje. Laczi,

Ilonka, Margit, Perzsi és Emma gyermekei. Tamás Károlyné, szül. Kovács Ilona, Kovács Domokos, dr Kovács Gábor, testvérei. Tamás Károly, sógora, dr Kovács Gáborné, szül. Lestyán Janka, sógornője. — Szentgerliczei Gagyhy Elekné, Gagyhy Elek 48-as százados özvegye az év utolsó napján, december 31-én, 86 éves korában meghalt. Két fia és leánya: László, Lajos és Julia, unokái, dédunokái és kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése 1902. január 2-án, Etéden, az ev. ref. vallás szertartásai szerint történt. Áldás és béke hamvaira!

— **Műkedvelői színelőadás.** Folyó hó 12-én Ége községekben az „iskolai harmonium“ alapja javára, színelőadással egybekötött táncmulatság rendeztetik, melyre a t. közönséget ez uton is meghívják a derek székely műkedvelők. Színre kerül: Szigligeti Ede „Czigány“ cz. 3 felvonásos kitűnő színműve. Igazán ohajtandó lenne, hogy bár a vidék közönsége — mostani pártfogásával még több buzgalomra és kitartásra ösztönözne e tisztán székely ifjakból alakult műkedvelő társaságot.

— **A küküllőkeményfalvi** róm. kath. plebánia vezetésére, helyettes lelkeszi minőségben Németh Gyula lelkész van kirendelve.

— **A helybeli „Jótekonny Nőegyesület“** fillérestélyeit újlag f. hó 8-án, az az szerdán este kezdi meg. Dorosné és Gondáné Steinburg Irén rendezik a következő programmal: A szokott zenei számokon kívül felolvas Becsek Aladár. „Már alszik“ francia vígjáték egy felvonásba a következő szereposztással: Chaponnier ur: dr Soó Rezső ügyvéd. Georgette szobaleány: Madarász Irén. József inas: dr Szöllősi Ödön. Melodráma „Hajnali uram“. A költeményt írta: E. Kovács Gyula, a zenéjét szerzte: Zathuretzky Berta, előadják: Varró Berta és Márton Árpád.

— **Ingyenes előadások.** Az iparosok részére — a múlt évihez hasonló — ingyenes előadások lesznek városunkban. Az első ilyen előadás e hó 12-én (vasárnap) d. u. pontban 2 órakor, a polgári önképzőkör nagytermében veszi kezdetét s azon Fejes Áron ev. ref. koll. tanár „Képek a magyar családi élet múltjából“ czimen fog előadni.

— **Szent Antal kenyerre.** A székelyudvarhelyi szent Ferencz-rendiek templomában elhelyezett Szent Antal perselyébe az 1901-ik évben befolyt kegyes adományokból a székelyudvarhelyi szegények között valláskülönbőség nélkül kiosztatott 3588 kenyér. Szent Antal szegényei nevében legyen hálás köszönet e helyen is minden kegyes adakozónak.

— **Tartalékos tiszteknek és hadapródoknak** szükséges egyenruhákat és felszereléseket előírás szerint legutányosabban és szolid kivitelben készít Falkenflug és Gottlieb egyenruházati és hadi felszerelési intézete Budapest, IV. Váci-utca 34., Klotild főhercegnő ő. cs. és kir. fensége palotájában. Árjegyzéket és egyéb felvilágosítást ingyen és bérmentve küld ezen elsőrangú és megbízható czég.

— **Lövöldöző tanító.** Sajnálatos esetről értesítik lapunkat. Bradt Károlyné magyarhermányi tanítónő hálósobájának ajtójára decz. 29-én éjjel négyszer rálöttek. A nyomozat rendén minden jel arra irányult, hogy J. J. oltani tanító követte volna el ezt a mindenesetre megrovást érdemlő tettet. A löfgyvert a csendőrség elkobozta.

— **Tenyészállatok beszerzése állami támogatás mellett.** A m. kir. földmívelési miniszter felhívta a vármegyei törvényhatóságokat, miszerint a községek előjáróságait azonnal utasítsák, hogy a mennyiben a községek a köztenyésztésben mutatkozó bika- és kan-szükségletüket az 1902. évi tenyészévadra állami közvetítés és támogatás mellett ohajtának fedezni, ily irányú kérelmekkel mielőbb, legkésőbb azonban márczius hó végéig forduljanak az illetékes m. kir. állattenyésztési kerületi felügyelőséghez. Megjegyzendő, hogy az állami közvetítéssel kiosztott tenyész-bikákra nézve, a már eddig is érvényben volt részletfizetés, valamint szegényebb sorsu községeknek nyújtandó árendedmény kedvezményén kívül, az 1902. évre nézve még az iránt is rendelkezett a miniszter, hogy a kiosztott bikák az átadástól számított egy évre az államkincstár terhére, ellenben a községek javára mindennemű elhullás és kényszervágás esetére biztosíttatnak.

— **Általánosan tudott dolog,** hogy mindennemű köhögés és tüdőbajnál kiváló jóhatásu a

májolaj, melyet az orvosi kar különösen rendeli, a mióta Zoltán Bela budapesti gyógyszerész a minden gyógyszerárban kapható Ijesen szag és íz nélküli Zoltán-féle csukamájaját forgalomba hozta.

— **Letört bimbó.** Ifj. Kádár Lajos birtokos neje Csiki Berta kis fia Lajoska, életének 4-ik évében, e hó 4-én elhalt Gyepes községben. Tetőzése ma (vasárnap) d. e. 11 órakor lesz az itárius vallás szerint.

— **Értesítés.** A kolozsvári Ferencz József m. tudomány-egyetemen az 1901—2-dik tanév II. ére a beiratkozások a tanulmányi-, fegyelmileczkepénz-szabályzat 24. §-a értelmében 1902. i január hó 7-én kezdődnek, ugyanezen hó 18-ig zárólag tartatnak.

— **A kivándorlás megakadályozása érdeké-**
n. A m. kir. belügyminiszter már a múlt évben kötelezte a törvényhatóságokat, hogy ha yes helyeken a kivándorlás oly különös okokra olna visszavezethető, melyek valamely kormány-
tósági vagy törvényhozási intézkedés által orvos-
lhatók volnának, ez iránt az illető helyre tü-
tesen indokolt felterjesztést tegyenek. Most
örrendeletileg értesíti a törvényhatóságokat, hogy
kereskedelmi miniszter az összes keres-
edelmi és iparkamarákat felhívta, hogy a kíván-
orlási mozgalmak mélyebben fekvő okainak fel-
erítésében kerületük törvényhatóságainak kezére
rjanak s az orvoslás módjainak megjelölésében
magában az orvoslásban is törvényszerű hiva-
sukból kifolyólag tettel és tanácssal közremű-
ködjenek.

— **RÖVID HIREK.** Erzsébet királyi
erczegné lakodalma január 27-én lesz,
sküvéje után Veldeszebe utazik, innen Olasz-
országba s néhány hét után állandó lakhelyére
Prágába. — Apagyilkosság. Hergő sopron-
negyei községben Szabó Imre jómódu gazdát
meggyilkolta a fia s azután elmenekült. A csend-
ség keresi. — A cigány muzsikások
színen. A bécsi ártisták gyűlést tartottak, a me-
lyen, tekintettel a magyar ifjuságnak a német
orfeumokkal szemben való magatartására, elhatá-
rozták, hogy a cigányzenészeket ők is bojkottálni
fogják, viszonzásul. — Családi dráma. Sze-
geden, Gangern József mozdonyvezető feleségével
összeveszett s az elkeseredett asszony elszaladt
házáról és a pályaházba berobogó vonat elé
feküdt. A vonat agyongázolta, úgy, hogy pár óra
mulva meghalt. — Munkátlanok. Aradon, a
vaggongyár igazgatósága ötszáz családot bocsátott
el a szolgálatából, kik most az éhhalállal küzdve,
válságos helyzetben vannak. Mint írják, oka a
munka csökkenése, a mely feleslegessé tette alkal-
mazásukat. — Benzozéve. Novy, amerikai
tanár felfedezte a pestis, kolera és tifuszt pusztí-
tó szerumot, melynek a neve: benzozéve s az
emberi szervezetre absolute nem káros.

Közigazgatás.

A gazdasági munkások segélypénztára.

— Az első esztendő. —

Még csak egy éve annak, hogy az 1900: XVI. t.-cz. alapján életbe lépett az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztár. Mikor ez az emberbaráti intézmény megkezdte üdvös működését, mindenféle igaz örömmel fogadták a magyar gazdasági munkásnak — a föld népének — ezt a leghivebb jó barátját.

Az új törvényt csakhamar elnevezték a sze-
gény ember törvényének, mert a józan magyar
munkás gyorsan belátta, hogy ezt a törvényt
csak az ő javára alkották és fölismerte azt is,
hogy egyedül ennek a törvénynek köszönheti,
hogy most már biztosíthatja magát afelől, hogy
előregedésére, munkaképtelensége idejére, nem
kell koldusbotot fognia.

Ez a törvény senkire sem erőszakolja, hogy
tagja legyen a segítő-pénztárnak. Kinek-kinek
kényére hagyja, hogy beiratkozik-e vagy nem
iratkozik be a segítő pénztárba. A törvényhozás
bölcsen járt el, amidőn abból indult ki, hogy
akarata ellen senkin sem fog az új törvény se-
gíteni.

A józan magyar munkás saját sorsának
maga a kovácsa. Nem szereti a minden áron való
gyámkodást. Maga akarja megkülönböztetni a jót
a rossztól és most is bebizonyította, hogy szíve-
sen sorakozik az egyedül az ő javára életbelép-
tetett intézmény véd-zárnyai alá, mert a saját
szemével látja, hogy ez az emberbaráti intézmény
az ország legtávolibb vidékein is milyen nagy
gonddal ápolja és istápolja azokat a gazdasági
munkásokat, kik segélyre szorulnak.

A segélypénztár egy évi működése világosan
bizonyítja, hogy a föld népet gyakran éri olyan
baj, mely őt munkaképtelenné teszi és gyakran
fordulnak elő olyan balesetek, melyek a földmí-
ves nép családját örökre megfosztják a kenyér-
leresettől.

Még csak egy esztendeje, hogy a segély-
pénztár hasznos működését megkezdte és már
eme rövid idő alatt 760 földmives jutott abba a
szomorú helyzetbe, hogy jótéteményét kénytelen
volt igénybe venni. A segélypénztár minden egyes
esetben gyorsan gondoskodott a bajba jutott em-
ber gyógykezeléséről és anyagi támogatásáról,
hogy betegsége ideje alatt ne legyen kénytelen
családjával együtt az irgalomkenyérre tengődni.

A beállott baleset 58 földmivelőt megölt.
Mind az 58 esetben a család a legnagyobb nyo-
morban maradt hátra. A segély-pénztár központi
igazgatósága sürgősen intézte el az özvegyek
kérelmét és minden egyes esetben 400—400 ko-
ronát szolgáltatott át a nyomorral küzdő családnak.

A beállott baleset a segély-pénztár tizenhat
tagját, a megejtett orvosi vizsgálat szerint, min-
denkorra munkaképtelenné tette. Ezekben az ese-
tekben a központi igazgatóság szintén a legméltá-
nyosabban és a legnagyobb gyorsasággal intéz-
kedett és ma már mind a 16 munkaképtelenné
vált tag élete fogytáig részesül a törvény által
előírt anyagi támogatásban.

Ezek a számok világosan beszélnek és egy-
től-egyig hirdetik ennek az emberbaráti intéz-
ménynek szükséges voltát.

Világosan látható ezekből a számokból, hogy
a segélypénztár rövid fennállása óta is már sok
szerencsétlen embert mentett meg a koldusbottól
és számos özvegyet mentett meg a kétségbe-
eséstől.

Az emberbaráti intézmény üdvös működése
bizonyítással az oka annak, hogy a segélypénztár
tagjainak száma olyan gyorsan emelkedik. Mert
eltekintve attól, hogy az 1900 XVI. t.-cz. 8. §-a
alapján a gazdák által kötelezőleg biztosított cse-
lédek száma mintegy 500,000, a segélypénztárba
beiratkozott rendes és readkivüli tagok száma is
már elérte a 13,000-et.

A segély-pénztár igazi emberbaráti műkö-
dése buzdította bizonyítással arra a királyi herce-
geket, főrendeket, a képviselőház tagjait, nagy-
birtokosokat, a különféle kulturális penzintezete-
ket, a vármegyéket és községeket, hogy olyan
nagy számban csoportosuljanak a segélypénztár
alapító tagjai sorába. És bizonyítással ez az oka
annak is, hogy az év végéig beiratkozott 1000
alapító tag 150,000 koronával gyarapította azt a
vagyon, melynek egyedül az a hivatása, hogy a
föld népet támogassa, istápolja.

Birtokvétel. Ugron Gábor ábrámfalvi bir-
tokát decz. 30-án ábrámfalvi Ugron István alexan-
driai cs. és kir. konzul részére Bánffy János báró
37,000 koronáért árverés útján megvette. A bir-
tok 212 hold és 832 □-öl.

Hivatalos rész.

Pályázat ülnöki állásra. Udvarhelyvármegye
főispánjától. Sz. 955—901. főisp. Pályázati-hirde-
mény. Udvarhelyvármegye központi árvászekénél
egyik ülnöki állásra pályázatot hirdetek
s felhívom mindazokat, kik ezen állást évi 2200
korona fizetéssel és évi 500 korona lakbérillet-
ményvel elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I.
t.-cz. 5. §. VIII. pontjában előírt képzettségüket
és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal
felszerelt pályázati keresüket hozzám 1902. évi
márczius hó 31-ik napjáig adják be.
— Székely-Udvarhelyt 1901. évi december hó
24-én. — Hollaki, főispán. 1—3

Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 18233—
901. alisp. **Felhívás** a m. kir. mezőgazdasági mu-
zeum ügyében. M. kir. földmivelésügyi miniszter
ur 1896-ik évben megalapította Budapesten a
mezőgazdasági muzeumot. Ezen muzeumnak egyik
legszebb és legfontosabb feladata, hogy mező-
gazdasági irodalmunk történeti fejlődését, jelen
állását és haladását feltüntető szakkönyvtárt léte-
sítsen. Ennek létesítése csak is úgy lehetséges,
ha a gazdaközönség a birtokában levő mezőgaz-
dasági irodalmi termékeket a m. kir. mezőgazda-
sági muzeum tudomására hozza és a birtokában
levő s bármely nyelven megjelent gazdasági szak-
munkákat ajándékkép, vagy mérsékelt áron a
muzeum könyvtárának átengedi. Felkérem Udvar-
helyvármegye gazdaközönségét, hogy a birtokában
levő hazai mezőgazdasági termékek, köny-
vek, füzetek, újságok, folyóiratok: to-
vábbá kéziratok, oklevelek, régi szá-
madások, térképek, tervrajzok, képek,
fényképek, régi pecsétnyomók, pecsé-
tek, érmek, egyéb emléktárgyak kimuta-
tását vagy ismertetését a m. kir. mezőgazdasági
muzeum igazgatóságának (Budapest, Kerepesi-ut
72. sz.) szíveskedjék megküldeni s egyidejűleg
jelezní, hogy azokat mily feltételek alatt hajlandó
a muzeumnak átengedni? — Székely-Udvarhelyt,
1901. évi december hó 30-án. — Dr Damokos,
alispán.

Ménlovak szétosztása. Udvarhelyvármegye
alispánjától. Sz. 18064—901. alisp. Közhirrététe-
tk, hogy az állami méntelepekben elhelyezett
méneknek az egyes állomásokra való szétosztása
Sepsi-Szent-György állomásról 1902. évi január
hó 16-án fog megtörténni. — Székely-Udvarhelyt,
1901. évi decz. hó 27-én. — Dr Damokos, alispán.

Felfogott kanczacsikó. Udvarhelyvármegye
alispánjától. Sz. 16901—901. alisp. Valamennyi
község előjáróságának. Közhirrététel végett érte-
sitem, hogy az oroszhegyi havason „a küküllői
tanyán“ ezelőtt 5 héttel egy sötétpej kancza-csikó
két éves kora, melynek farka szürke, felfogott.
— Sz.-Udvarhelyen, 1901. évi december hó 31.
Dr Damokos, alispán.

Eltévedt csikók. Udvarhelyvármegye alispán-
jától. Sz. 16907—901. alisp. Valamennyi község
előjáróságának. Közhirrététel végett értesitem,
hogy f. hó 13-án a közlegelőről zombori lakos
Balázs Andrásnak 1 drb 3 éves feketeszörű, a
balfarán s bélyegű kancza csikója; Gábor János-
nak 1 drb 4 éves pirospej szörű, a jobb farán s
bélyegű kanczacsikója eltévedt. — Sz.-Udvarhe-
lyen, 1901. évi december hó 31-én. Dr Damo-
kos alispán.

Elveszett sertésczédula. Udvarhelyvármegye
alispánjától. Sz. 16844—901. alisp. Valamennyi
község előjáróságának. Közhirrététel végett érte-
sitem, hogy szen.-erzsébeti Szávuj Mihályné folyó
évi november hó 2-án Székely-Keresztúron egy
drb 2 éves fehér szörű gönne-sertésről november
hó 1-ről 90271. törvh. és 931—901. közs. szám
alatt kiállított járlatát elvesztette. — Sz.-Udvar-
helyt, 1901. évi december hó 31-én. Dr Damo-
kos, alispán.

Szerkesztői üzenetek.

B. u. é. k. Előfizetőink, munkatársaink és
személyes jóbarátaink köréből oly számos üdvöz-
letek jöttek lapunk szerkesztőségéhez, hogy azok
legnagyobb részére — elfoglaltságunk miatt —
teljes lehetetlen volt válaszolnunk. Épen azért a
helyen mondunk köszönetet a szíves megemléke-
zésért és kívánunk boldog új évet mindnyájuk-
nak s őszinte szívből viszont üdvözlőjük. Köszön-
jük az előlegezett bizalmat.

Hunor Bpest. Köszönjük. Vártuk és várjuk.
Mindenkor örömmel üdvözlőjük szerény körünkben.
A „Közigazgatási bajaink“ jövő számunkra maradt.

F. D. Korond. S. J. munkatársunk köszöni a
szép elismerést s viszont üdvözlötét küldi.

„Szerelmi vallomás”-át itt adjuk; legyen ma-rának is „karácsonja”. Hátba jót teszünk vele; meglágyul szíve a „lányasszony”-ának.

Fejemet imáron rég furja valami
Szeretném-es nem-es okát megvallani.
Mint az csizma, mikor rámára felveszem,
Ha szólni készülök úgy szorul kebelem.

Láthatta lányasszony, hogy ne látta volna
Mily epedve néztem gyakran alattomba,
Miatta oly fakó színe az orcámnak,
Mint az csizma, kit rég nem suviszokolának.

Mikoron még gyöngye inas gyerek voltam
Sokszor ha a boltból szurkos fonált hoztam
Csak hogy megláthassam nagy kerülőt tettem
S az lányasszonyokat utamba ejtettem.

Bezzeg ha elkéstem, volt ne mulass érte
Lábszóját a majsztrom mikoron rám mérte.
De vigasztalás volt én árva lelkemnek
Nem magamért, de az lányasszonyért vernek.

Azóta nincs nyugtom, nincs vigasztalásom
Szembehunyva is csak a lányasszonyt látom
Még az munka semmegy, meg vagyok igézve,
Vesztett fejsze már az világ rejám nézve.

Mikor csizmatalpat lapitok mustával,
Eszem foglalkozik gyönyörű magával.
Mily kemény az a bőr, így töprenkedem én,
Az lányasszony szíve épenség oly kemény.

De imáron kérem, tovább ne kinozzon
Fogadja el szívem az drága lányasszony.
Szeressen maga és legyen feleségem,
Ez kadenciára lenne nagy szükségem.

Ha pedig lenn árván marad a szerelem
Oh lányasszony akkor tudom mit kell tennem
Van még egy bőrvágó dikics ez világon
Egy riszantással: az torkomat elvágom.

Apró hirdetések.

Rovatban minden szét 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

Jó és olcsó asztali és csemegeborok Székely-Udvarhelyt Fernengel Gyulánál kaphatók.

Valódi bort venni akarók kérjenek árjegyzéket Székely-Borkereskedéstől Sz.-Keresztur.

Kitűnő minőségű friss tea-sütemény kapható naponta Ernst György cukrászatában Székely-Udvarhelyt.

Kiadó lakás. Atilla-utczában 447. sz. a. egy különálló uri lakás 1902. apr. 24-től haszonbérbe kiadandó. — Értekezhetni lehet Kóbori Ferencz szakiskolai művezetővel.

Egy félfedelű kevésbé használt kocsis olcsón eladó. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

Hirdetések.

Eladó 540 szál 15—30 cm. tövastagságú és 7—10 méter hosszú tölgyfa Kovács Domokosnál Székely-Udvarhelyt, Szent-Imre-utca.

Sz. 705—1901. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelykereszturi kir. járásbíróság 1901. évi V. 315/1. számú végzése következtében dr. Novák István kolozsvári ügyvéd által képviselt Mezőgazdasági bank és tak. p. nztár részv. társaság javára özv. Nemes Jánosné rugonfalvi lakos ellen 200 K és 600 K s jár. erejéig 1901. évi nov. hó 14-én foganatósított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1030 koronára becsült következő ingóságok u. m.: többféle házi butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a székelykereszturi kir. járásbíróság 1901. évi V. 315/2. számú végzése folytán 800 korona tökékövetelés, ennek 1901. évi május hó 11. napjától járó 6 százalékos kamatai, 1/2 százalékos váltó-díj és eddig összesen 167 korona 96 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Rugonfalván alperes házában leendő esküszöke 1902. évi február hó 8-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az

1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székely-Keresztur, 1901. december hó 22. napján.

SZALONTAI ALBERT,
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 3218—901. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székely-kereszturi kir. járásbíróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Francz Oláh et Comp. végrehajtónak Izsák Mendel csatlakozott végrehajtónak Neufeld Eliás végrehajtást szenvedő elleni 89 korona 36 fillér és 150 K tökékövetelés és jár iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (a székely-kereszturi kir. járásbíróság) területén levő siklói 351. sz. tjkben foglalt 734. és 735. hr. sz. ingatlanra 786 K 50 f, a 6077. hr. sz. ingatlanra 11 K 27 1/2 f, 2181. és 2182/1. hr. sz. ingatlanra 7 K 97 1/2 f, a siklói 366. sz. tjkben foglalt 4854/1. hr. sz. ingatlanra 7 K 81 f, 3864/1. hr. sz. ingatlanra 2 K 86 f, 4431. és 4432. hr. sz. ingatlanra 5 K 61 f, 3864/2. hr. sz. ingatlanra 2 K 31 f, 4835. hr. sz. ingatlanra 3 K 41 f, 8674/2. és 8675/2. hr. sz. ingatlanra 4 K 51 f, a siklói 436. sz. tjkben foglalt 736. és 737. hr. sz. ingatlanra 330 K, a siklói 272. sz. tjkben 8—72. rd. sz. alatt foglalt ingatlanokból Neufeld Eliás B 346. tétel alatti jutalékára 5 K 61 fillérben ezennel megállapított kikiáltási árban az újabb árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi január hó 28-ik napján d. e. 9 órakor Siklód község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélytatni.

Kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.
Székely-Keresztur, 1901. november 22-én.
VERESS, kir. albiró.

Sz. 3723—1901. tlkvi

Hirdetmény.

Előd község közhelyeinek tlkvei aránysítás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendeletkezt képest részlegesen átalakítottak és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. XXIX. t.-czikben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatban foganatósítottak.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1902. február hó 17-ik napján fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. Az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető hifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, akik a tjkvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a tlkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az

előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

3. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tlkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírássra az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18 és az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. 6. 7. és 9. §-a értelmében szükséges adatokat megszerezzék, iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy; oda hassanak, hogy az áruházo tlkvi tulajdonos az áruházas létrejöttét a kiküldött előtt szövegesen ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illetékelengedési kedvezményétől is elesnek és

4. azok: kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, úgy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mer ellen esetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. járásbíróság mint tlkvi hatóság
Sz.-Keresztur, 1901. november 21.

VERESS,
kir. albiró.

3—3

„SINGER“ varrógépek

legnagyobb választékban

Tibád Ignác

fűszerkereskedésében Székely-Udvarhelyt (Alsó-piaczter) kaphatók részletfizetésre is — Nagy raktár finomított varró gépolajból, géptűkből, olajozókából és a géphez szükséges összes kellékekből. 1—12

Jakabovszky József

czipésmester

Székely-Udvarhelyt (Alsó-piaczter)

Készít mindenféle férfi-, női- és gyermek-czipőket a legjobb minőségű anyagból. Javításokat gyorsan és pontosan teljesít. 1—4

„KEGYELET”

disztemetkezési intézet

Székely-Udvarhelyt, a Főtéren,

Barcsay Károly

divatüzletével egybekötve.

Temetkezéseket úgy helyben, mint vidéken legpontosabban, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig eszközöl.

Templomok, kápolnák és termek, sőt egész udvarok gyászbavonását is elvállalja. Hullákat exhumáltat s bárbonnan elszállítat. Raktárt tart fa- és érc-koporsókból, szemfedelekből, párnák-, szalagok- és egyéb gyászkelekből mindig nagy választékot. Új gyászkecsik fényes felszerelésekkel, testőrök s az összes temetési személyzet ruházata teljesen magyar. Főelve: olcsó és pontos kiszolgálás. 1—52

Épület- és bútortasztalos.

Van szerencsém értesitenia nagyérdemű közönséget, hogy mindennemű az asztalos iparba vágó munkálatokat elvállalok, így jutányos áron és szolid kivitelben készítek szoba- és konyha-berendezéseket, gazdasági felszereléseket, épületek padolását, ajtókat és ablakokkal való felszerelését, különösen ajánlom remek művi íróasztalaimat, könyv- és irományállványaimat.

Községi jegyzői és bírói irodák teljes berendezését.

Jutányos árak, izléses munka!

Székely-Udvarhelyt, Szombatfalvi-utca. (Saját házamban.)

35-52

házaiban.)

BIRÓ FERENCZ.

Udvari olcsóbb, kisebb és egy diszes utcai nagyobb lakás a főpiac-téren azonnal kiadó!

Olcsóbb, kisebb udvari lakások a Főpiac-téren és egy nagyobb utcai lakás azonnal, esetleg későbbre is kiadó és elfoglatható.

Egy kis és egy nagyobb szobából álló földszintes lakás 100 ft.

Egy 2 szobás, konyha, emeleten levő lakás kiadó évi 180 ftért.

Egy két nagyobb szobás lakás az emeleten kiadó évi 120 ftért.

Egy udvari földszinti nagyobb szoba, esetleg rakárnak, havi 6 ft.

Mindezek lehetőleg magánosoknak, vagy gyermektelen lakóknak kiadók!

Egy nagyobb utcai diszes, nagy három, esetleg 4 szobás lakás konyha és mellékhelyiségekkel 300, illetőleg 350 forintért kiadó s azonnal elfoglatható az emeleten!

Külön konyha két pinczés és mellékhelyiségekkel bíró circa 2000 négyszögöles, veteményesnek alkalmas kerttel, külön bekerítve, a Tábori-utczában csűr, pajta, szekérszinnel, stb-vel kiadó s azonnal is átvehető évi 240 ftért, vagy eladó 3000 ft készpénzért. — Értekezhetni: tulajdonossal, a gyógyszerár melletti irodájában bármikor.

Köncz Armin

BARTHA ANDRÁS

cipész-mester
SZÉKELY-UDVARHELYT,
Kossuth-u. 21.

→ (Zálogház mellett.) ←

Ajánlja a n. é. közönség szíves figyelmébe a **Kossuth-u. 21. sz.** (Zálogház mellett) egész ujonnan berendezett **férfi- és női**

készcipő-raktárát
és üzlethelyiségét.

A legfinomabb anyagból a legkényesebb izlésnek is megfelelően készít kellő gyorsasággal, tartóssággal, pontossággal, **jutányos árak mellett** férfi-, női- és gyermekcipőket. Sokoldalú tapasztalataira támaszkodva, a n. é. közönség bizalmát és megrendeléseit kéri.

38-52

BERKECZY LAJOS

ÉPÜLET- ÉS DISZMŰBÁDOCS

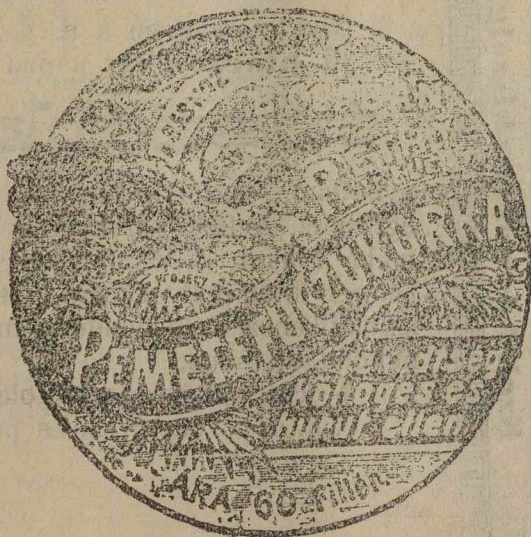
ajánlja minden e szakmába vágó munkálatait, u. m.: toronyfedés, házfedés, ócska fedelek javítását utólagos fizetéssel is. Készletben minden bádógos munkák. fürdő kádak, bái cikkek, konyhaeszközök és kertészeti cikkek. — Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Az üzlet 15 évi fennállása a megrendelések és kiszolgálások kifogástalanságáról és szolidaságáról tanuskodik. Minél számosabb megbízást kér

23-38

tisztelettel:

BERKECZY LAJOS bádógos mester,
Székely-Udvarhelyt.

Csak RÉTHY-féle fogadjunk el!

A valódi RÉTHY-féle pemetefü-czukorka csak a készítőnél vagy az alábbi gyógyszerárakban kapható:

Székely-Udvarhelyen **Köncz Armin** és **Solymossy János**, Homoród-Oklánban Zappé Béla, Parajdon Weber András. Székely-Keresztúron Baumgärtner Károly és Jäger Ferencz József gyógyszerárakban.

PAPP ISTVÁN
SZABÓ-ÜZLETE

SZÉKELY-UDVARHELYT. 4-5 (Alsó-piac-téren.)

Ajánlja a legújabb követelmények szerint berendezett

szabó- és szabászati üzletét.

Mindennemű uri öltönyök mérték szerint, izléssel, divat szerint legpontosabban készíttetnek.

Legmodernebb minták

11862-901. szb.

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán megüresedett Udvarhelymegye Sz.-Keresztúr járáshoz tartozó Etéd község székhelyével rendszeresített körorvosi állásra újabb pályázatot nyitok.

E körhöz a következő községek tartoznak: Etéd székhely 1605, Siklód 1556, Szolokma 655, Küsmöd 684, Körispatak 1226, Bözöd-Ujfalu 725, Bözöd 1222, Martonos 591, Énlaka 695, Tordátfalva 528, Tarcsafalva 343, Csehétfalva 394; összesen 10179 lakossal.

A körorvos javadalmazása: 1000 korona fizetés, 250 korona utiátalány és a megyei szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

Köteles a szegényeket ingyen gyógykezelni, a kör községeit havonként egyszer előre megállapított napon meglátogatni és a járványos betegségek, valamint más hivatalos kiküldetések alkalmával természetbeni fuvarral, vagy annak megváltási kilométerenként 20 fillér, azért a kör községeibe kiszállani, mely alkalommal öt más díj nem illeti.

A nem hivatalos kiszállás alkalmával 3 korona napi díjt szedhet.

A pályázni kívánók felhivatnak, hogy az 1876. XIV. t.-cz. értelmében felszerelt folyamodványukat 1902. évi január hó 30-ig hozzám nyujtsák be; a később érkező folyamodványokat nem fogom figyelembe venni.

Székely-Keresztúr, 1901. december 10-én.

Pálffy Jenő, szolgabíró.

BETEGH PÁL

könyv-, papir-, író- és rajzeszköz-kereskedése.

Állandó nagy raktár:

Könyvnyomtató és könyvkötő üzlet.

Könyv- és újságkiadó vállalat.

„Székely-Udvarhely” szerkesztősége és kiadóhivatala.

„Nagy-Küküllő” kiadóhivatala Székely-Udvarhelyt, Kossuth-u.

Egyházi, Községi, Ügyvédi, Tanügyi, Körjegyzői, Szolgabírói,

Végrehajtói s más hivatalos és magánügyi nyomtatványokból, iskolai és irodai felszerelések-ből. Vidéki megrendeléseket gyorsan és lelkiismeretes kiszolgálással teljesít.

Építések, építkezéseket

és tervezéseket, valamint költségelírásokat teljesen szakszerűen és a kor igényeinek megfelelően a legkényesebb izlésnek is megfelelően köz- és magánépületeket teljes berendezéssel elvállal

37-52

Vidéki megbízások is a leggyorsabban teljesítetnek.

Egyszerű levélbeni megkeresésekre azonnali kimerítő tájékozási adatok.

Szolid és felelősség melletti munka.

Vladár Ferencz

építő vállalkozó
Székely-Udvarhelyt, Szombatfalvi-utca, saját házában.

Jutányos árak.

Templomjavításokat, oltártervezeteket s minden eszkmába vágó dolgokat pontosan elkészít.

Máthé János hentes és mészáros üzlete

Székely-Udvarhelyt.

Szombatfalvi-ut, saját ház (volt Kovács Balázs-féle telek)

Ajánlja most berendezett hentes és mészáros üzletét, melyben naponta friss marha-, borjú- és sertéshús, zsír, szalonna, véres- és májashurka, valamint friss kolbász a legolcsóbb árak mellett kapható.

Vendéglősöknek külön kedvezmény! Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

5-12

BAGZÓ LÁSZLÓ

FÉRFISZABÓ ÜZLETE

SZÉKELY-UDVARHELYT (Főter). 4-5

Ajánlja nagy választékú, legdivatosabb min-
takkal bíró szövetraktárral

kapcsolatos

FÉRFISZABÓ ÜZLETÉT.

A budapesti első szá-
mosztati iskolában szerzett sokoldalú tapasztala-
sai alapján teljes biztosítékot nyújt pontos, izléses öltö-
nyök előállítására. Hazai és angol szövetek! Csinosság
és tartosságért jótállás!

Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

**A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller**

egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több
mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül al-
kalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghúléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásár-
láskor óvatossá legyünk és csakis
eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony”
védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel
fogadjunk el. — 80 f. 1 k. 40 f. és 2 k. árban
a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár:
Török József, gyógyszerésznél
Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Raktár: Nagysolymosi Konez Ármin gyógy-
szertára Székely-Udvarhelyt.

Sz. 28-901.

Árlejtési hirdetmény.

H-Karácsonfalva község ezennel a köz-
ségi korcsmaház s melléképületei helyébe
— egy a község birtokában levő tervrajz-
nak megfelelőleg új korcsmaház, község ház
stb épület felépítésére árlejtési tárgyalását
közzé teszi — az árlejtés tárgyalás határ-

idejét 1902. év január 30-án d. e. 9 órá-
H-Karácsonfalva község házhoz kitűzött
Vállalkozni óhajtok a kitűzött időbe-
helyszini megjelenésre felhivatnak.
Az épület tervrajza és költségter-
község házánál megtekinthetők.
H Karácsonfalva, 1901. december
Bálint János
főbíró.

A „székely emberhez” Székely-Udvarhelyt.

Tibád Ignác

fűszerkereskedése Székely-Udvarhelyt (Alsó-piaczter).

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a
helyi piacon egy a mai kor igényeinek megfelelő

fűszerkereskedést

nyitottam. — Jól berendezett raktáromra felhivom a n. é. közönség becses
figyelmét. A fűszer-szalmába vágó összes cikkekben u. m.: a legfino-
mabb cukor, kávé, orosz- és karaván-theák, szebeni szalámi, amerikai
kétszer finomított kőolaj. Asztalosok részére a szükséges összes festék,
lenolaj-kenczék és mindennemű ecetek stb. — A világhírű aradi lisztek
minden számban.

A tenti cikkek a legolcsóbb napi árak szerint árusítom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok

különő tisztelettel:

Tibád Ignác.

4—

Különő minőségű áru a jelszavam.

Az 1895. évi cári és az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel és aranyéremmel kitüntetve.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb körökben kitűnő sikerrel használt külszer a

biztos és kiváló
gyors hatású

REUMA-SZESZ

köszvény, csusz, reuma,
ischias stb. ellen.

Hasáa meglepő, amennyiben gyakran még a legidősebb köszvény és csúzfájdalmakat is már néhány szori bedörzsölés-nél teljesen megszüntette.
Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb 2 korona 40 fillér.

Szegfü crême szegfü, májfolt, mitesser s az arc- és
kézbőr mindennemű tisztáltsággal ellen.
Főuri körökben is előszeretettel használva. A 1 korona.
Szegfü poudert a teinek üdöségét s finomságát köl-
csönöz. — Fehér, rózsaszín s crême szín-
ben. Egy doboz 1 korona.
Szegfü logpor a fogak s fogtisztítására A
száját dezinficiálja, a fogaknak viktó
fényt kölcsönöz. Egy doboz 80 fillér, legkefe 1 korona.
Szegfü szappan a legfinomabb tolelt szappan. Kiváló
kellemes illattal. Egy doboz 80 fillér.
Haj-elixir a haj hullás, kopaszkodás, fejkopás s hajkopás
biztos megállítására szolgál. Egy üveg 3 korona.

Tokaji china-vasbor legkitűnőbb minőségű saját ter-
mésű hegyaljai borból készítve.
Kitűnő és biztos hatású szer vérszegénység, sápkór s ide-
gesség ellen. Gyermekek kellemes ízénél fogva igen szívesen
veszik be. Fél literes üveg 5 korona, 1 liter 9. korona.
Tourista olaj az egyedüli biztos szer tyukszem, szemölcs
s bőrvastagodás gyökeres gyógyítására.
— Egy üveg ára 70 fillér
Gyomorbör legkitűnőbb minőségű tokaji asszu ürmösből
készítve. Biztos hatású a már legrégebbi gyo-
morbajok gyógyítására. Étvágytalanság, székrekedtség, göresök
s gyomorsűrés egyedüli biztos óvszere. Egy üveg ára 3 korona.
Kapható csaknem az egész gyógyszerárakban.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

WIDDER GYULA

gyógyszerész, Sátorajhajhely.

9-10

Főraktárak Budapesten. Török József gyógyszerárában, Király u. 12. és az Egger-féle „Nádor gyógyszerár”-ban Váci-körút 17.

Helybeli raktár. Solymosy János gyógyszerárában (Kossuth-utca) és Lengyel Samu gyógyszerésznél Székely-Keresztúr.

Mindenki „DIADAL” pezsgőt igyék!

B

Grünwald Albert
butorkereskedő
Brassó,
Kapu-u. 47. 49.
Legnagyobb
butorraktár
a Reinhart Fülöp
aradi butorgyáros
hírneves
készítményei
gyári árakon.

U

30 hálószoba
30 ebédlő
50 szalon és
több uriszoba
barock,
renaissance,
secessió és
ónémet stílusban
állandóan
raktáron van-
nak.

T

Nagy válasz-
ték szalon- és
futó szőnye-
gekben.
Párisi, berlini,
brüsseli stb.
selyem, pe-
luche szőve-
tekben.

O

Kezkesedik
kitűnő minősé-
gért,
rendkívüli
olcsó árak mellett.
Vidéki
megrendelések a
legpontosabban
eszközöltetnek.

R

35-52